

تحتی ملاسا ی اہش زرا مادہنا : مچنپ س لجم
تفرشیپ و ندمت ن اوندع

ق . ہ ۱۴۱۵ نابعشہمین
س دم دہشم

میجرّلا ناطیثلا نِم للهَابُ ذُو عَا
 میجرّلا نِ مُحَرَّرَا اللهُ مَسْبِ
 نیرهاَطْلَا هِلَا و دَمَحْمِیْ لَعِ اللهُ یَّ لَصَد و
 نیعمَجَا مِهْدَا عَا یَّ لَعِ اللهُ تُعْنَعَا و
 نیدَلَا مَوِیْی لَان لَانِ مِ

هَلَا و هِلَا اللهُ یَّ لَصَد رِبْمَا یِ زَا بَیْجَعِی تِیَاوَر
مَدَع بَسْک هَب عِجَار مَّسَد و

بهک تسا تیاور رد

لوسر تر ضد تمدخل یئربج هک ی تقو رد
 تمدخی درم ،دوب مَّسَد و هِلَا و هِلَا اللهُ یَّ لَصَد
 .دوب هتسشنز ربمغیپ

لوسر ای: درک ضرع تر ضد هب ل یئربج
 می م ایند زار گید زامن زال بقا درم نیا! الله
 دور.

ل یئربج» : بهک دنداد ربخ درم نآ هب ربمغیپ
 زال بقا اتو تهک هداد ربخ نینچ و تسا رضاد
 «.یوری م ایند زار گید زامن

نیا رد نِم بُذ! اللهُ لوسر ای: درک ضرع
 زاهک مشابل و غشمی لمع هچ هب هاتوک تصرف
 ؟تسا رتهب اهر اک هُمه

هب» : دندومرف هِلَا و هِلَا اللهُ یَّ لَصَد ادخل لوسر
 «!شابل و غشم مدع

رگید زامن هکنیا زال بقو! دش مامت ، نیمه طقف
 ،دنیا یب دجسم هب زامنی ارب ربمغیپ و دوش اپرب
 بتفر ایند زاروا

لمع هَدِنَنک نِشور و تسا روند مدع

هې بل لاطم زای لیخ تیاور کی نیمه زای
 ره هک دیایم تسدهب اجنیا زای، دیایم تسد
 هجردی لعا رد هچرگ، دهدب ماجنا ناسنا یلمع
 ،دشاب لمعن و دبرگا، دشاب ما کحتسا و ن اقا زای
 لمع هذنگن شور و تسارون لمع؛ درادن هدیاف
 نودب اما، دشاب دایز دنچره ناسنا لمع بتسا
 ی مزی یاج هې ار ناسنا و درادن هدیاف، لمع
 ی نیگنس و ل ابو زج ناسنا یارب و دناسر
 . درادن ی اه جیتند

هبحا زای و اقفر هژعا زای هکی مرتحم نایاقا
 سابل نیا هې دنه اوخیم زورما و دنتسه
 ،هئسم نیا بؤ؛ دنوشد سبلم الله لوسر
 ی نعید سابل هې ن دش سبلم هک تسای مهم هئسم
 ن آرق زای رادساپ هفیظو هې ن دش تهتم؟ هچ
 تاید زای و عیشت بتکم زای و ربمغیپ تنس و
 تکرب هې همه زورما هک نامز ماما هریس و
 . میر ختم تر ضد ن آ دلایم

هکی فلتخم ی اهار و اهراک و ل غاشم
 شپه ایند زای هداقتسا یارب ده اوخب ناسنا
 رد ی تسیاب ام ارچ؛ تسای دایز ی لیخ، دریگب
 و مینک باختنا ار لمعل غش، ل غاشم نیا همه
 ش تیلوئسم هجوتم ایآ و؟ میورب لمعل ابند
 بتکم و ن آرق زای رادساپ ی انعم؟ هذای میتسه
 رو هظ یارب ناسنا هکی راک؟ تسیچ عیشت
 تر ضد رو هظ همدقم و دنکیم تر ضد
 زای هکی جرف راطتنا؟ تسای راک هچ، تسای
 ؟ هچی نعید، تسای تابوتم نیرتهب

! تسای مهم ی لیخ، تسای مهم لئسم اهنیا
 میشاب ت ایصوصخ نیا هجوتم دیاب امتد ام و
 هکی میشابن عقاو یریسم رد هدرکان ی ادخ هکی
 ماما میوگب اظف؛ تسای نامز ماما هار دض
 هژمزور ی اهراک و لامعا اب لامعی لو نامز
 . میشاب هدرکرد تر ضد ن آ زای دوز، دوز
 ، ربمغیپ تنس؛ تباث تسای باتک ن آرق
 ؛ دنات مصد ی اراد ه ناگه دز اود ی اهما ما؛ تباث

لئسم ت م ص د ، ت سا ی مهم ی لیخ لئسم اهنیا
 لاسد صیید و راز ه ابیرقت¹! ت سا ی مهم ی لیخ
 ی لاعت الله ل ج د ن امز ماما ترصد دلوت زا
 ن اوذع ه ب ام ار هدنز ماما نیا و درنگی م ه جرف
 و ا اب و میراد داقتعا و میتشاد ه گز هدنز ، ماما
 ی انعم ؛ میراد ی گتسبلد و مینکی م ی زابق شد
 دوخی ی ارب فئاوط و اهورگ همه ؟ ت سیچ نیا
 ، تفر ایند زا م ه ماما ن آ و دندرک ناختا ی ماما
 هدنز ماما نیا ه ب ل ئاق ن ایعیث هورگ ام ارچ
 ش ئیصاخ ؟ ت سیچش رثا هدنز ماما نیا ؟ میتسه
 م ه زاب و میرادی منرب ت سد ام ارچ ؟ ت سیچ
 ریاس لثم بؤ ؟! «هدنز ماما» : میوگی
 و ا م ه ام ، تفر و دما ایند رد ه کی یا ه ه ناسفا
 ماما ن امدوخی ی ارب مییاید و میرانگب رانک ار
 ی ماما هدزاود ارچ ؛ مینک باختنا ی رگید هدنز
 ، لئسم نیا ایآ ؟ میتسه ی رشعانتا ارچ ؟ میتسه
 لئسم ای ، ت سا ی رابتعا و ی حطس لئسم
 ساسا رب ه عیث و ت سا ق د و ی اه شیر قیم
 بتکم نیا ساسا رب و هدرک ت سرد بتکم ن آ
 ؟ دنکی م و هدرک ی راشفاپ

ت سا مجاهدت دروم ایند رد ه عیث طقف ن لآ

! ق د : دیوگی م نوچ

، متفر اهراد ی لآاب ، هدیشک اهن ادنز ه عیث
 رد ار اهنآ هدنز ی اهن دب ، ت سا هدید ا ه ه جنکش
 دنتخاست رامع ن آ یور و دندیچ اهر ج ریز
 رد کانمذ ی اهن ادنز رعق رد ، دنتفر لآاب و
 رد ه ک دندارنگ ار ی نایلاس ، دادغب ه لجد بنج
 ی من ص یخشت بشد زا ار زور اهن ادنز ن آ
 دوی ی روط ه ب اهن ادنز نیا ه تر د ب آ و ، دنداد
 ی ارب ب آ و دشیم طولخم اهنآ ت لاوضفا ب ه ک
 ؟ ارچ ؛ دنتشادن وضو

¹ ماما ه ب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج
 ۵ ص ، ۱ ج ، ی سانش

هـ ب طقف «!ق د»: دیوگی م هعیش هکنیا ی ارب
 !تسیند ی زیچ نیا ز ا ریغ و تسا رطاخ نیمه
 و تسا ق د، ق د و تسه ی ق د: دیوگی م هعیش
 ی رادفرط ساسا ربناسنا و ؛ل طاب، ق د ریغ
 ق د ن آ اب دنیبی م هک ار ی یاج ره، ق د ز ا
 ی مذ ت یعبت، دراد ناسون و هدرک ادیپ هیواز
 و !تسیند ی زیچ هک نیا ز ا ریغ ؛نیمه .دنک
 هلمد دروم ایند رد هعیش هورگ طقف هک مهن لآ
 هعیش هک تسا لیلد نیمه هب، دنتسه مجاهدت و
 «!ق د»: دنیوگی م

هعیش ریغی ملاسا ل وُد ز ا رامعتسا س رت مدع

ره ؛دنیوگی مذ ق د، ملاسا ق ر ف ریاسی لو
 ی لو ا ر و ا، دنک ی رادماز و دیایب هک ی سک
 ی او ت ف ر د و ¹!دنادی م ةعاطا بجاو و رملا
 :تسه مهن اشیا هقف

داریا اهنا هب و دینک تفلخم دیناوتی مذ امش
 باوژ و تسا ناشدوخ لام ناشهانگ، دینک
 امش لام، دینکی م اهنا ز ا امش هک ی تعاطا
².تسا

هب تبسذ رامعتسا و رفک ل وُد لاصا اذلا و
 ی کاب و سرت هعیش ریغ ی ملاسا ل وُد ن آ
 ی م اهنا رسد ربناشدوخ ز ا مکا ک ی ؛دندراد
 ؛دربی م ار اهنا ی اه هیامرس مامت و دنرامگ
 .تسا اهنا دوخ کاسم و مارم قفاوم نوچ

!ق د: دیوگی م هک دندراد سرت هعیش ز ا اهنا
 ره هک تسا ی مهم ی لیخ هئسم، ق د نیا و
 هضراع ق د ن آ اب هک دنیبب ار ی بلطم تقو
 راک و ؛دنیای مرب مادقا و هایق ددصرد، دراد
 ی زیچ تنا یخ زج هک م ه ی رامعتسا لود ن آ

¹. ۱۲۸ ص، ۲ ج، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر

²؛ ۱۵۹ ص، ۸ ج، ی قهیید، ی ربکلا نسللا

۲۷۸. ص، ۲۰ ج، ی ناربط، ربیکلا مجمعا

هَبِّ قَقْحَتْمَ ار نَاشدوخ دنیایِ مذ هک اهنا ،تسیند
 ،دشابه میلست ق ق ر بار برد دنیایِ مذ ،دنک ق ق
 دنیایِ مذ ،دنک ادیب عوشخ و عوض دنیایِ مذ
 .دنز اسب دناوتب اهنا اب ات دنک ادیبس فذ تملاس
 اهنا اب دناوتی مذ لاصا معیشل وُد ،ن یار باند

ل طاب اهنا و دناق د اهنا ن وچ ؛دنک ی تشا
 ی منرب دوخ تنطیش ز اتسد اهنا ن یار باند
 ر ادیب دیاب مه معیش اجنیا رد ؛ن اکام آیا دنراد
 و .ن اکام آیا در اندر بش ق ق ز اتسد و دشابه
 دوخ ب هذم زای گنر زور ره دوشب انبرگا لا
 هب مدق مه اهنا و ،دوشب اهنا میلست و ذرابد ار
 ی ارب و ملسا ی ارب رگید بْذ ؛ولج دنیایب مدق
 مسر اهنت هذ ،دنامی مذ چیه ،عیشتی ارب و ن آرق
 مه ی تقیق ،دنامی مذ مه مسا مکل ،ت یعقاو و
 !تسا ن نامز ماما رظن فلاخ نیا و ؛دنامی مذ

هذ رانک ار نامز ماما نامدوخ لامعا اب ام

میا

دندقتعم مه و میدقتعم ام هکی نامز ماما ن آ
 ی ماعد ترضدن آل یجعتی ارب اهاعد رد و
 ق ق هب ق ق ق حتم هک تسا ی نامز ماما ن آ ،دنک
 اللهو ،میشابه ق ق هب ق ق حتم ام ن لا رگا .تسا
 لامعا نیا اب ام ی لو ؛دنکی مروهظن لا نیمه
 جراخه نحصزا و مینزی م رانکار وان نامدوخ
 رب داریا رازه دنک روهظ مه رگا و ،مینکی م
 قیلا صخش ار وا و میریگی م وای اهراک
 اب ار وا و !مینادی مذی رادماز و تموکد
 ربار بردی داهتجا و ی لوصا ی اهل و مرف
 هُنیمز ن وچ !مینکی م موکحم ،وا هُیبیغ ما کحا
 ار وا ام و ،تسیند هداما و روهظی ارب ی لک
 ام س امتلا اب مه و ؛مینکی م در و میریذپی مذ
 هک دینادب .ددرگی مذ ام ل ابند و دنکی مذ روهظ
 ی :ذادخ تز ع هب تسا زیز ع وا

نَکَلَو نَیْنِمُو مَلَلَو هَلِوَسَرَلَو ؕ ؤَزَعَلَّا هَلَلَو

¹(ق ق حتم) .دشابه هکی لکش ره هب :ی نعید

۱. (بَن وَمَلْعِي لَا نَيَقْفُمَاً)

ای می‌درگی م نامز ماما ل ابنداً اعقاو ام لامح
دادجا و ناکایذ زا دیلقتو دبعتل صا قبط ربند
می‌مؤد نیارگا؟! [مینکی می‌ورید ناشیا زا]
مهمه عیش رگا ام، درادذ تیمهای لیذ هک دشاب
و می‌وشند مهم ناملسم رگا، میشاب می‌نس و می‌وشند
؛ درادذ می‌توافقت دایز، میشاب می‌نارصد و می‌دوهد
و تسافتخم، بهانم و آرا هک اریز
دوری م ن آل ابند و دریگی م ار می‌زیچی سکره
می‌اندرگا و تسافت م رگرس و درادس ن ا اب و
رب هک میراد می‌عاد هچ ام، دشابذ قده ققت
همیند بشد؟ میتسیابن نامز ماما نیاصوص
، میشکب می‌رادید حبصده ات، مینک ل سغ نابعش
، میشاب ل و غشم تنس و اهراک هچ، مینک تدابع
و ا جرف ربه و، مینک می‌لاحشوخ و دلایم ربه و
مظعا ار جرف رباطتا و، میشاب هتشاد رباطتا
اهنیا؟ تسیچی می‌اربه اهنیا؛ مینادب تابوتم زا
هچ ققت زا ریغ و، تسافت م ربه ققت می‌اربه
تسیند چیه قده

ن ناملسم می‌گذرد ن آرق تاغل جاور موزل

ام زان نامز ماما، میشاب رود ن آرق زان ام رگا
می‌اربه و، تسافت م ن آرق تاغیا همه! تسافت رود
ن آرق اب دیاب هشیمه ام، تسیند می‌نامز نود می‌نامز
رسد ن آرق اب دیاب، مینک ظفدار ن آرق دیاب، میشاب انشأ
، میشاب انشأ ن آرق می‌ناعمه هچ دیاب، میشاب هتشاد راک و
ظفا! دشاب هتشاد جاور ام می‌گذرد دیاب ن آرق تاغل
و عمجم و تیعجم و عامتجا و عامج و همجم

¹ ج، می‌سانشد ماما. ۸. می‌یا (۶۳) نوقفانم هر وس

: ۱۲۷ ص، ۵

و ادخلوسر و ادخلوصاصتخا تزع»

«دندادی مدن یقفانم نکیلا و، دراد نینموم

و ظفارد دياب هك ت سا ي ظافلا اهنيا ، عماجو عمتجم
 «عمج» ام هكنيا ي ارب ؟ ارچ ؛ دشاب ر ئاد ام ملاك
 س آنلا هيف عمتج موي : ي نعي هعمج ! هنيذا هذ ، ميراد
 قلاصلا ي ل صيد و بيطخا ب طخي و قعمجا قلاصلا
 زال بق . دنديمان قعمجا موي ار نيا ربمغي . ن يتعكر
 . دنتفگي م عبور عا موي ار هعمج زور ادخل و سر
 رد هعمج زامذ و ، دش ل زان ن آرق تايا هك ي تقو
 هعمج زور رد مدرم هك دش مزلا و ، دش ل زان هعمج
 قعمجا موي هب عبور عا ظف ، دننك ي دحاو عامتجا
 ار هعمج زور ايند نيملم لوذ مامت نالا . بتشگرب
 عبور عا موي س كچيه رگيد و ، دننوگي م قعمجا موي
 ار ظف نيا دياب ام . دش مامت ن آ ، دنكي مذل امعتسا
 و دشاب ام ظفارد عامتجا و عماج ظف دياب و مير يگب
 ررض ي ليخ نداد ريغت اب نوچ ؛ ميهذن ي ريغت
 . مينكي م

مان هب دراد ي داينب ي وضر س دق ن اتسا
 س دق ن اتسا ي ملاسا ي اهش هوژپ داينب
 ي نعي اهش هوژپ داينب ، ن مزيز ع ب ذ . ي وضر
 نيا ي اجهب هك تشاد ي داريا هچ ؟! هچ
 ارچ ؟! ي ملاسا تاقيقحت عمتجم : ي رانگب
 ار تاقيقحت ظف ارچ ؟! ي تشادرب ار عمتجم
 ؟! هچ ي نعي ش هوژپ ؟! ي تشادرب

رس هب ي يلاب هچ دنمهفي مذل ناشدوخ اهنيا
 اهنيا هك منيبي م ن م ي لو ؛ دنرو آي م ناشدوخ
 ه دننكرب اجزا و نشخ و دنت و ه دننز ت سايس
 !تسا رامعتسا ه دننكن اريو و

ريغت هب درك عورش ناخضر ناتسگنهرف ي سراف هب ي بر ع تاغل

ن آرق ات» : تفگ هك نوتسلاگ ن آ ! ن اجاقا
 ناملسم ي اهن يمز رس رب ام ، دشاب ن يمز ي ور

1. ۲۰۴ ص ۹، ج ۹، ي سانشد ماما هب دوشد عوجر

فرد نامہ نیا «!مینکی من ادیپ ہباغ نیشن
 شپیل لاسل ہچ . دوشی م ہدایپ زور ما ہک تسا
 نیمہ مہ شپیل لاسل ہاجنپ ، دوبر وطن نیمہ مہ
 نیا و ناریا رد دما ہک ہیلک تسایس ، دوبر ووط
 درک س یسات ار اہنیا لاثما و تاییدا ہدکشناد
 عورش و درک تسردن اتسگذہرفن اخضر و
 ،ی سراف تاغل ہبی بر ع تاغل ریغت ہب دندرک
 ہتشارب ہعمج ظف ہک دوبر تہج نیمہ یارب
 تاقیقحت ، دوشب ہتشارب عامتجا ظف ، دوشب
 ش ہوژپ ، تاقیقحت یاج ہب و دوشب ہتشارب
 داینب ، عمجم ای عامتجا ای معتمجم یاج ہب ، دیایب
 ۱. دیایب

ی م ہک میدید ی ررض ہچ ن آرق زام
 ن آرق زام نامدوخ تسد اب ار نامدوخ میھاوخ
 مان ہب ، ن آرق مان ہب مییوگب مادم !؟ مینک رود
 ! ن آرق رسد رب مینزی ملامع اما ؛ ن آرق

ہام ہدزاود ، ن آرق ہیا قبطی ملاسا ی اہمام تسای رmq

ن آرق درگم ناضمر ظف !؟ ہچی نعیرخا
 یف ل زنا ی ذلاً ناضمر رھش !؟ تسین
 رشع انتا لله ادع روھشلاً ددع نا^۲ ، (ن اء ر قلاً
 ی اہل لاس و اہمام^۳ . لله ا ب ت ک ی ف ار ہشد
 ہام ہدزاود ، تسای رmq ی اہمام ، ی ملاسا
 ل اوشد و ناضمر ، ی ملاسا لاس ؛ تسای رmq
 .. و رفسد و م رحم و ہجطاوذ و ہدعقاوذ و
 تشہبیدرا ہبل ی دبت ار اہنیا دیابام ارچ . تسای
 ی اہل لاس ہک مینکب ... و ہام ریت و دادرخ و
 ام ارچ !؟ تسای یاتسوا ی اہل لاس و ی سوجم
 ش یاجہب و میرادرب ار رmq ی اہمام

۱ ماما ہب دوشد عوجر رتشیب علاطا تہج
 ۹۰ ص ، نیونہ لاسر ؛ ۱۷۷ ص ، ۶ ج ، ی سانش

۲ ۱۸۵ ہیا (۲) ہرقب ہر وسد

۳ ۳۶ ہیا (۹) ہبوت ہر وسد

لاسد ارچ؟! میرانگب دادرخ و تشهبیدرا
 ی سمش لاسد شیاجهب و میرادرب ار یرمق
 ندوب گنشق روظنم! نم زیزع؟! میرانگب
 نیا هکی سکن آ، دوبند... و دادرخ و تشهبیدرا
 !دوبرادیی لیخ، دروآمان ایمر د ار اهفرح
 تاوتسد هرابرد ریقه که ار نیونده لاسر نیا
 ماسا رظنه طقن زانآ رابتعا مدع و ی سمش
 هعلاطم، متشوندی رmq ی اههام رب ماسا یانبو
 دنکب هعلاطم هکتسا ی سک مادک؟ هذای دینکی
 نآرقنیا؟! دنکل باکشاش فرح کی هب دناوتب و
 ار ناتیا ههام دیاب! اهن املسم: دیوگی م هکتسا
 و ناتدنروخی م لاا و؛ دیرانگب یرmq ی اههام
 هکنیا امک! نشور ی لیخ ی لیخ! ناتدنعلبی م
 !دندیعلب روطچ میمهی مذ و دناه دیعلب

و اههام لیدبت هب سر دم مو حرم ضارتعا

س لجم رد ی سمش هب یرmq ی اهل لاسد

رد ار - هیلع الله تمحر - سر دم مو حرم
 زیشرت رد ناضمر هام متفه و تسید زور
 شندرگ رب ار ش اههام م ه دعب و دنداد رهز
 درم سر دم مو حرم. دندرک ش اهفخ و دندیچیپ
 تسایس هب فراع، کاردا اب، مهف اب، هدنز
 ی درم، رفکل و د تسایس هب فراع، ناتسلگنا
 ات و دروخند لوگ، دوبند هجوتم ایند هب هک دوب
 .دروخند لوگ مه رخآ

ی اههام دنتساوخ هکی سلجم رد ناشیا
 اهنیا و تشهبیدرا ی اههام هب ار ی ماسا
 زا هک هدازیقت. درک ضارتعا، دندادرگرب
 زا و روهمش و فورعم ی اهرنوسامار فن امه
 ندیشک راد هب ی اوتف هک دوب ی نیعلام نامه
 ی ضاقو، درک عاضما ار ی روند الله لصف خیش
 و درک مکدمه ی ناجنز میهاربا خیش: همکحم
 ،ملاء درم نآ. دندیشک راد هب ار الله لصف خیش
 لصف خیش؛ تقو دیلقت عجرم، لداع، دهتجم
 !دوب عجرم، دوبند ی دباع ملاء ی روند الله
 :تفگنم ردپ

لابرک و آرماسد و فجرد متلا یصحت هک نم
 مردپ هب زور کی ،ن ارهط دمآ و دش مامت
 یسکن ارهط رد :متفگ میهاربا دّیس اقا مو حرم
 ؟منک هدافتسا مه و اسرد زا مورب نم هک تسه
 ،میتسه لوغشم هک ی ماع ی اهراک هب ،بُذ
 میورب مه ی سرد کی

پدرم به من گفت: «برو درس شیخ (شیخ
 فضل الله).»

رد هک ام هک دمآ نارگ نم یارب فرح نیا
 یقتدمحم از ریم اقا لثم ی دیتاسا اهاجنا
 زا و میدرک یی ط ار اهنیا لاثما و یزاریش
 ورب :دیوگی م نم مردپ لاد ،میدوب وان ادرگاشد
 هک دراد ی لصف هچ لاثم خیش نیا !خیش سرد
 قباطا رد ی لو ؛متفرّ ادبعت !؟دیوگی م نم مردپ
 و اسرد کی هک متسشن نوریب ،متسشن سرد
 دراو مسق هچ ناشیا هک منیب و منک شوگ ار
 ،مورب دیدن سپرگا هصلاخ و ،دوشی م ثحب
 نانچ هک دروخی م مسق ناشیا . . . هذرگا و
 ادیب ثحبم زا جورخن انچ و دش ثحبم دراو
 عجارم و مظاعاً زا کیچیه زان اقیقت هک درک
 دوبنر تمک لابرک و فجرد

مکد هک دنداد ریغت ار یرمق ی اهام ی یاهنا دندرک الله لصف خیش مادعا هب

دندز تسد تاغیلبت نیمه هب و دندما تقون آ
 یقتی اقا نیمه و ،دندز راد ار الله لصف خیش و
 ،دندارگرب نلاف ی اهام هب ار اهام هک هداز
 نیمه و ؛دش مامت و درک وان دز راد هب مکد
 هدوبی خیش کی لاد :دنتفگی م مه مدرم روط
 ار وا ،هدرکی م لمع تقو ت حلصم فلاخ و
 ار الله لصف خیش ی روط هب و !دندز راد هب
 تیمها مک و ی ماع درم ،ی مومع راکفارد
 نیا رد تیطورشم ی اهریات هک دنداد هولج
 نئاذ درم کی ار خیش هصلاخ و ؛دنتشون هراب
 !دنداد هولج ه اوخدوخ و مهفمک و
 ی کی هب نم ،ق باسد نامز رد زور کی

باتک هک مدوب هتفر نار هط یاهه ناخاباتکزا
 دندوب اجنآ مه هاگشناد دیتاسا زا یضعب، مرخب
 ؛منکی م تیوقت ار خیش مراد نم هک دندید و
 امشء اعقاو» :دنتفگی م و دندرکی م بّجعتا هنیئا
 ی مذ نئاخ ار خیش ؟دیتسه نینچ خیش هرابرد
 ی یاه ی زیر نوخ نیا و هاگتسد و مد نیا ؟دیناد
 ناوئع هب دعب و ،تیطورشم ناوئع هب هک
 خیش تیصخش یارب ،دش ..و تفلاخم
 نیا ی سک هک دندرکی م بّجعتاً لاصا «!؟دوبند
 !دوشب ادیپ ی روط

هدازی قت نیمه !دندز راد هب ار خیش ی لو
 زا دعب ،دوبوا تسد رد روما تسایسد مامت هک
 مو حرم هک ی اهملک تسیود مهم فارگت نآ
 عاشنا هب ی ناسارخ مظاکدمحم لام دنوخا
 نیا دیاب» :هک دز نار هط هب ،ی نیئاد مو حرم
 دیعبت ،دندرک ار تایانج نیا و دندما هکی ناسک
 رگید دید هدازی قت ،ریدقت لک ی لع¹ «!دنوشب

¹ بایمزات قاروا زا لقن هب هیملاعا نتم
 ص ،راشفا جریا ،هدازی قت شقن و تیطورشم
 ۲۰۷:

تارضد ،امظء تنطلس تبایذ عینم ماقم»
 ،ی لم مرتحم س لجم ،مهتاکرب تمامد ماسا ججد
 :مظعان ار ادرسد ،ترازو هنییاک

هک - هدازی قت نسد دّیس کاسم تیدض نوچ
 و تکلم تّیملاسا اب - تسا هومذ بیقعتاً آدج
 و ،تباث نایعاد دوخ رب ،هسّدقم تعیرش نیناوق
 اذ ؛تسا هتشادرب هدرپ انلءش اهسافات انونکم زا
 تناما تّیلباق و ی لم سّدقم س لجم تّیوضء زا
 انوناق و ،جراخ هیلکلاب عینم ماقم نآ همز لا هّیعوند
 .تسال ز عنماً اعرش و

رد هلخادم و ی لم س لجم رد لوخد زا ش عنم

،دنامب ناريا رد دناوتی من هک تسا ی روط
تفر هیکرت هب و درکراف

ی ناسارخ دنوخذآ هب ن وارب دراودا همان

ل ابقا س آبع :هدنسیون) راگدایه لجم رد ن لآا
ن امه رد :هک تسا طبض خیرات رد (ی نایتشأ
ذغاک کی ،جیربمک زا ن وارب دراودا تقو
مظاکدمحم لام دنوخذآ یارب لصفم ی لیخ
:هک دتسرفی م فجنه ی ناسارخ

دوجو تسا فیدن لآا ی لو ،دندرک هایق مدرم
رسب اهنت اجنأ رد و دشابن ناریا رد هدازیقت
هک مراد اضاقتی لاعترضد زا نم ؛دریبد
ددرگرب دوخ رقم هب دناوتب هک دییامرفب روتسد

ملاعاً عاملع ن ایاقأ مومع رب تلم و تکلم روما
هبطاقو یربکی اروششاراد انما و روما عایلو و
هیلم همظعم رکاسع داخأ و ماطعن ارادرسو ارما
- زیزعلا هر صنب الله مهديا - ناريا تلم تاقيب و
و ،مزلاً اروفن ناريا تکلم زاش ديعبت و ،بجاو
بحاصابی نمشد و مارحن واهت و حماسم کدنا
ملاسلا هیلع تعیرشد

تلم و رورین طو تسرپنید نیما وای اجهبد
دسفا ار وای ،هدومرف باختنا کلسماح یحصه اوخ
رویغ تلم هب و .دنسانشد تکلم دساف و
مه ی تیلو و ی تلایا ی اهن مجنا ریاس و ناجیابرذا
ره و .دنیامرف راطخا ار همسارعی هلا مکدنیا
تسا مکدنیمه رد دنکی هارمه وازاسک
و ،میظعلا ی لعلا لله اب لا هوق لا و لود لا و
مقرام عیمجب

،ی نار دنزام الله دب عرق دلأا نم مکحلا رددق
ی ناجلا رقدلأا نم مکحلا رددق و
«کاذب ی ناسارخ مظاکدمحم

۱! دوشب ل و غشم دوزخی اهراک هب و

و یلم لاثم مدآ کی هدازی قذ تقون آ رد
اما؛ دشیم باسد راکرپ و رویغو و مهفش و خ
همه، دنتفرگ تسد رد ار تموکد هک دعب
دنتخاسد دوبانو و حم ار نیفلاخم

ناضمر هام متفه و تسیب رد س ردم تدهشد

هزور نابز اب

ناضمر هام متفه و تسیب رد ار س ردم
ی رجه شد و هاجنپ و دصیس و رازه کی
رد، فاوخذ رد دیعبتل لاسد هد زا دعب ی رفق
دنچ و دندروا (ی زورما رمشاک) زیشرت
دنداد رهز اجن امه رد و دنتشاد هگزی زور
وال تقرومام هکی ناسک نآ هب س ردم موحر م
منک هاگن بائفا هب نم دینک ربص: «تفگ دندوب
نم ار بآدق نیا دییوگی هک امش منیب و
ماهزور نم ات هدرک بورغ بائفا ایآ، مروخب
فیعضت مشچ اقا» :دنتفگ «؟ هذ ای مروخب ار
ار هدرپ «!تسا هدرک بورغ بائفا، تسا
تسا هدرک بورغ بائفا دید، دندز رانک
و اامتد! یروخب دیاب اامتد، اقا هذ» :دنتفگ
رثا رهزی لو دروخار رهز نآ ناشیا «!امتد
ناورسد، اهتفلکن درگ نیا زا رفذ دنچ! درکن
فورعم ش کمدا دمحم از ریم، یگید رلگید
ناج هب و دنتساخر ب رگید رفذ دنچ و، زیشرت
و دندیچیپش ندرگرب ار شاهمام، دنداتفا دیس
و هپت رسد دندرب بش نامه و، دندرک شاهفخ
س ردم. دوب و انتشک عضو نیا. دندرک شاهفخ
و. دوب هتفرگ هزور هام کی، ناضمر هام رد
رد هزور نابز اب نوچ مه رخا هام نیا رد
ی منداننزی اذغ زا و دوب فاوخذ نادنز
ی هزور اهبش تسام و ناند اب، دروخ

¹ رهم ۲، هرامش، ل و ا لاسد، راگدای هلمج

!تفرگ

زا می‌مسا چیه هلمج نیا رد اهنیا می‌لو
تفه و تسید زا و هزور زا و ناضمر
و دصید و رازه کی‌زا ، دندرو ایند ناضمر
دراد هلمج رد ! دندرو ایند می‌رمقش‌شد و هاجنپ
و دصید و رازه کی‌هام رذآ م‌هد رد : « :هک
ناضمر ابدت‌فلاخم ناونع اهنیا ایآ » ! هذرناشد
!؟ تسیدن آرق‌ن‌دز خید زا اهنیا !؟ تسیند

لله اذنع روئشلاً ؤدع نأی : دیوگی م‌هک ن‌آرق
می‌یانعم نیمه¹ ، لله ا ب ت ک ی ف ا ر ه ه د ر ش د ا ن ن ا
، دندادر گرب دنتساوخ س‌لجم رد می‌تقو م‌هک دود
م‌رحم ام ، اقاآ » : تفگ و درک ض‌ارتعا س‌ردم
زا دعب هدازی‌قت نیمه « ! می‌هاوخی م‌رفصد و
دندوب هدندادر گرب می‌سمش هبل و ا ه ل ه و ر د م‌کنیا
، دندوب هداد ن‌آ هب ازوج و روژ و ل‌مدن اونعو
ل‌امعاً می‌اربد رفصد و م‌رحم ، ن‌اجاقآ » : تفگ
می‌سایس روما می‌اربد ام ؛ دشاب می‌قابدن اتدوخی‌نید
»² ! می‌نادرگی م‌رب دادرخ و تشهبیدرا هب

ن‌املسم می‌هاوخی م‌ام رگا ! ن‌م ن‌اجاقآ
س‌ردم ! می‌شاب ق‌دل‌ها می‌روطنیا دیاب می‌شاب
هتشک هزور ن‌ابز ابدن ناضمر م‌تفه و تسید رد
! دود ق‌دل‌ها م‌کنیا می‌اربد ، دش

تافو نامز ن‌دربدنید زا تبحد ! ن‌اجاقآ
ن‌اونع دنه‌اوخی م‌لاصا اهنیا ، تسیند س‌ردم
ار ناضمر دنه‌اوخی م‌، ددنگ ض‌وع ار خیرات
خسند ار م‌رحم لاصا دنه‌اوخی م‌، دندرادرب
، می‌ملاسا می‌اهمام می‌اجه‌ب دنه‌اوخی م‌ ! ددنگ
اهنیا ل‌اثما و تسوگآ و می‌روفو و می‌یوژ نامه

1. ۳۶ میآ (۹) هبوت ه‌روسد

2 خیرات ل‌یدبت ن‌ایرج ربد رتشیب علاطاً تهج

ج ، می‌سانشد ماما هب دوش عوجر می‌سمش هب می‌رمق
ص ، نیوند هلاس : ۱۹۱ - ۱۷۹ ص ۶ ،
۹۹ - ۱۰۹ .

و دعب لاسد هد هکنیا یارب؟ دندش فرصم هچ
دنریگی سمش باسد هب.

نیاربان ب، بؤ؟! تسیچ باطم دیمهفی م
تافو هک دیراد عّقوت رگید امش
هچ م ه نینمؤلاریما تافو!... نینمؤلاریما
کی م ه نینمؤلاریما؟ سیلجم اب دنکی م قرف
رد ناسنا دراد لاکشا هچ لاماد و دوب ماما
ردا م هدهف، دریگن ناضمر مکی و تسید
رد ماسلا هیلع ادهشلا دّیس تدهش؟! دریگب
ام هکی قیقد باسد یور؟! تسیچ مّرحم م هده
دوشی م ناطرس مجنپ و تسید، میدرک باسد
، نیدرورف؛ ناطرس، ازوج، روث، لَمَد -
ریت مجنپ و تسید - ریت، دادرخ، تشهیدرا
؛ تسارتهب م هیلیخ، تفر ایند زا ادهشلا دّیس
هک دننیمی مدرم و تسانا تسبات لّوا نوچ
هدش هتشک امرگ رد ماسلا هیلع نیسد ماما
!تسا

هب نایعیش سومان و نآرق و نید تفرسد یلم گنهرف و تفرشیپ و ندمت ناوند

نیا؟ تسیچ یارب اهراک نیا دینادی م
اهنیا، دوشی م لمعی قیقد باسد یور اهراک
باوذار ام و دنرانگی م هلاک امرسد و دنیای م
، دنربی م ار نید، دنربی م ار سومان، دننکی م
هب؛ دنربی م ار زیچ همه، دنربی م ار نآرق
ناوند هب، تفرشیپ ناوند هب، ندمت ناوند
ی م. نابز ندرک هدنز ناوند هب، گنهرف
؟ نابز مادک «!دوشب هدنز دیاب نابز» : دنیوگ
!؟ اتسوا و دنز نابز!؟ بایسارفا و متسر نابز
بایسارفا نابز : دنیوگی م رگا؟ نآرق نابز ای
نیا رگید سپ، دینکی م تبحص تّیلم زا و
اهفرح نیا و جیسب و ماسا و نآرق هئسم
فرطنیا زا تبحص رگا! ناجاقا؟! تسیچ
ناوند هب دیهدی م جیورت ار تّیلم نا، تسا
: دنیوگی م هکی سکره! ماسا اب تفلخ م
تفلخ م نیا؛ یبرع نابز و برع اب تفلخ م

نابز! بر عادت فلاحم بلاقردتسا ملسا اب
 نوچ؛ دشابی ناملسم ره یلوآنابز دیابی بر ع
 ره و تساه غلابا جهن نابز و نآرق نابز
 دشابانشاه غلابا جهن و نآرق اب دیابی ناملسم
 تشادگرزب داتسد همانهژیو دیایم للاح
 ؟! دینزی م... دیهش الله یاه تدهش درگلاس
 داتسد؟ تسای تغله چ داتسد؟! تسیچ همانهژیو
 داتسد ایاه؟ تساه دمآ ل یصای سرافت تغلام ادکرد
 می هدافتسا امش هک تسانیتلا تغل زا ریغ
 اجنیا ریظنو اجنیا رد دیدمآ! نلاف داتسد؟! دینک
 ؟ درادن لاکشا، دیدرک هفاضا ار نیتلا تغل
 عامتجا ظف اما؟ تسینت یلم و یزاسنابز
 !!؟ تسایلم ریاغم... و

دیتشونیم، داتسد همانهژیو یاجه رگا
 هچ؛ تشادگرزب زکرم صوصخم همان
 رانک ار نآرقه کنیا یارب اما؟! تشادی لاکشا
 نیا! نزب رانک ار ظف نیا: دنیوگی م، دننرب
 ،تسای بنجاه عمج ظف، تسای بنجاه ظف، ظف
 ،عامتجا ظف، تسای بنجاه تیسوصخ ظف
 دیابام و؛ تسای بنجاه... و مرحم و ناضمر
 ۱! دنابناجاهنیا! مینکی ریگه رانکی بنجاه زا
 رد هکی لکه هشقن نامه و تسایسد نامه سپ
 نلآ، دشیمی لمع تشاد ناخضر نامز
 ؛دوشیمی لمع دراد میمهفبام هکنیا نودب
 یاهتسد، هدننکی لمع یاهتسد نآ نوچ
 تسد هب ار ام و دیایم هک تسای زومرم
 و میمهفی مذمه ام و دنکی م باوخن ام دوخ
 .تسای تغل نداد ریغت طقف هک مینکی م لایخ
 !هافسا او

ی سودر ف هب ع جاری تشدی لعا لاقم زا ی شخب

¹ نآرق تغل ظف موزل رب رتشیب علاطا تهج
 ص ۴، ج ۴، نآرق توکلم رون هب دوشد عوجر
 ۱۴۲.

ش یپ لاسد شش و یس ای چنپ و یس اقیقت
 ی ایاضق نآ و تاباختنا لئاوا نامھ رد و
 ی تشد یلع هک دوی تیلاو و ی تلایا ی اهن مجنا
 ی سودر فئر ابرد ی اهلقم امنهار اّلمج نآ رد
 دلج رد ار اهلقم نآ لامجا نم . دوی هدر و آ
 تّیر ع نایب رد هک نآرق توکلم روز مراهچ
 ،تسا ی برع نایب هب بیغرتو و جیورتو نآرق
 تسد هب ،پاچ زا دعب الله عاشن^۱ و ؛ماه در و آ
 اجنا رد ی تشد یلع نیا . دیسر دهاوخ نایاقاً
 :دیوگی من شور و فاصد

هب مهاوخی نم هک تسا ی بلطم کی
 هبات . منک غلابا دیتاسا و ناگرزب و نایوجشناد
 منک غلابا هک تشدگی مهنذ هب امئاد ،لاد
 رگید نلاا ی لو ؛مدرکی م یراددوخ ی لو
 هک تسا نیا نآ و ،منک غلابا ار نیا ی تسیاب
 ،تسا هدرکی فیرعت کی ی سودر فزا ی سکره
 اّمه زا هک هدیسر ی زیچ کی نم رظن هب ی لو
 و اههّچب دیاب و ؛تسا رتقیقد و رتفیظلا اهنا
 . دنوشب تهج نیا هّجوت م نایوجشناد
 ،دش ام تّیلم رب و ناریا رب هک ی یاهلمد
 ،ردنکسا اّلمد ؛دوی فلتخم ی یاهلمد ی لیخ
 ی ماظن تلامد کی اهنا ی لو ... و لوغم اّلمد
 نیدزا و درکن م اود ی لاسد دنچ هک دوی هیایی
 بتفر

زا ار ام هک دوی برع اّلمد ! برع اّلمد اما
 هایس کاخ هب و در و آرد اپ

هکنیا یارب؟ ارچ . درک هچو درک هچو ،دناشند
 تساهنا ی وجر خافت ی وخاب م اوت برع اّلمد
 هب و دما اذل ؛تناید و بهذم سابل رد ی لو
 ی روطه بتفرگ ه شیر تناید و بهذم ناونع
 ردنکسا اّلمد . دننادرگرب ار نیا دنتسناوتت هک
 دندوبن رتشیب ی لاسد دنچ اهل وغم ،تفر نیدزا

۱. ۱۵۲ - ۱۴۶ ص ، ۴ ج ، نآرق توکلم روز

دندش ناملسم و دنتشگر ب مه ناشدوخ هکلب و
 دنام، دودبتناید ادم اوت هک برع ائلمدنیا اما
 ،درک هزار ابع ائلمدنیا ابع هک یسک هئناگی
 و دیشک تمحر لاسد یس هک تسای سودرف
 یا: «تفگ همانهاش دنیا رد و تخاسد همانهاش
 تئلم امش، دیراد هشیر و لصا امش! مدرم
 و بایسارفا و لاز و متسر امش، دیراد
 هک یتمدخنیا و «!دیراد... و ورسخیک
 !درکن یسگ ادبا، درکن اریا تئلم هب یسودرف
 دنشاب هئسم نیا هجوتم دیاب همه و

امش هب نم؟ تسیک ی تشد ی اء دینادی
 نم هک تسیند یسک ی تشد ی اء؟ منک ی قرعم
 تسایسک نامه ی تشد ی اء، منک شای قرعم
 خیشد جاد رسپ، یوزنم یقنی اء ابع هک
 و تسید باتک ی رفذود، ی نار هط گرز باغا
 ربمغیپ و، دنتشون ربمغیپ هی اء ربار هلاس هس
 لزه و هر خسم، لاسد هس و تسید نیا رد ار
 ار هلاس هسو تسید باتک! دنتسناد نئاخ و
 ؛دنتشون مه ابع ی رفذود، ناشیا و ی تشد ی اء
 پاچ ی اهدنس، تسه تهج نیا رب مه دنس و
 1. تسه مه هشد

لاماد! دودبتناتسلگنا مشچ روزی تشد ی اء
 مه نلا، ی تشد ی اء فرحنامه هک مینیبی
 نینچ نیا و! میرید لایا ار یسودرف! تسه
 !تسانانچن آ و تسا

ن آرق ظنم رد مجع و برع و ی ناریا تئلم درادنی نعم

،دیهاوخی م ار ن آرق تئلم و نابز امشرگا
 :دیوگی مدن آرق رگم

مَكْنَلَعَجَوْا بِنْتَاو رَكْدَنِم مَكْنَلَفَخ اِنَّا سَانَلَا اِهْيَايَ ﴿١﴾
 لِلّٰهٖ اَدْنَع مُمْكَمَرَكَا نَّ اَوْ فَرَاَعْتَل لِنَابَقُو اَبُوَعَشَد

¹ ص ٤، ج ٤، ن آرق تئلم و کلم روز هب دوشد عوجر

، هاپس ، ديفس ، مجمع ، برع ، بناريا سپ¹ . (رَبِّبْخُ مِيلَعُ لَلَّهَ اَنَّ اِمُّ كُنْفَتَا
عورشد ، ديسرى م تايا نيا هبى تقو امش ارچ ! درادن انعم ن آرق قطنم رد اهفر دنيا
؟! ... اهنيا لاثما وى سودرف و تيلم دييوگى م ، ديسرى م هك اجنأ اما ؛ هباطخ هب دينكى م

تيلم !؟ تسيچ ل از !؟ تسيك متسر
ى نعين آرق تموك دل باقم رد تيلم !؟ تسيچ
ى كي بلاطى با ن بى لعاب ار متسر و ل از ؟ هچ
اي !؟ هچ ى نعين درك مدم ار وا دعب و ، ن درك
اي ؛ م لاسا م لاسا دييوگب اي ، رفك رفك دييوگب
! مورى مورى اي ، م گنزي گنزي

هناگيد وى سودرف همسجم اب هبحاصم م لاسا ن تسناد

همانرب رد لبق لاس هس ، ود دودح
: ن اوذع تحت ى همانرب ايوگ ، ى زورون
رگا هك ، ن ارهط ى ا ههمسجم اب هبحاصم
ى م هچ ، مينك تبحص ا ههمسجم اب ميه اوخب
ى سودرف همسجم هب دياى م راگنربخ ؟ دنيوگ
همسجم نيا اب ده اوخى م و دنكى م م لاس
. دنك هبحاصم

! دينك هجوت ، زيزع ناگدننيب : راگنربخ
، ى سودرف مساقلو با ميكد اب ميه اوخى م نونكا
هتشاد ى ا هبحاصم ن لاف و ن لاف ى ارسن خسد
ميشاب .

هب و هتفر ل ا اب ن ابدرن زا راگنربخ س پس
؛ تفگنخ ساپ وا ، درك م لاس ى سودرف همسجم
ارچ منادى مذ : تفگو و درك راضد هبور س پس
ى سودرف هبور س پس !؟ دادن ارم م لاس باوج

¹ توكلم روند . ۱۳ هيا (۴۹) تارجد هروس

: ۷۵ ص ، ۳ ج ، ن آرق

نز و درم كي زا ار امش ام ، مدرم ى ا «
مسقنم فالتخم ليابق و تاجتسد هب و ، ميديرفا
اقيقحت ؛ ديوشد هتخانش فلاتخان نيا رثا ردا ت ميدرك
هك تسا ى سك دنواذخ دزن امش نيرتى مارگ
» . دشابن وزفا شيا وقت

، راب هس ، راب ود ! مکیع ماس : تفگ و درک
! مکیع ماس

ارچ دیوگب دوشی م : دیسری وا زا دعب
؟ دیهدی مذ ار نم ماس باوج

!؟ چ ی نعید ماس : ی سودرف

؟ میوگب هچ نم سپ : دیوگی م بحاصم نیا
بیرقی بلطم ای) ! امش رب دورد : ی سودرف

(نومضم نیا هب

و ی سودرف روتسد لوبق زا دعب راگنربخ
نم : تفگ و درک باطخ وا هب ، نآ هب لمع

زاب و ! ماهدما امش تمدخ هب بحاصم یارب
دیسری ار تلّء ؛ دهدی مذ خساپ وا دید

!؟ چ ی نعید بحاصم : تفگی سودرف

؟ میوگب هچ سپ -

. دونش و تفگ دیوگب : تفگی سودرف

، دومن حرطم ار هباشم بلطم دنچ انکھ و

شرافس راگنربخ هب ار ی سراف تاغل وا و
دومن

تلّم هب ی اهیصوت ایآ : دیسری همتاخذ رد

هب بحاصم یارب مه زاب ایآ و ؟ دیرادن اریا
؟ مسرب امش تمدخ

هک تسا نیا نم شرافس : تفگی خساپرد وا

هب ، دنیا یب نم غارس هب مکنیا ی اجه بنم تلّم
و ایوپ گنهر فرگم ؛ دنک هعجارم همانهاش

هب هک دراد مک ار ی تغل و هژاو هچ ام زاینی ب
؟ دنکی م هعجارم ناگناگیب

ی نعید !؟ ی سک هچ ی نعید دینادی م ناگناگیب

لائما و بحاصم و ماس ! ن آرق ی نعید ! ماسا
و هناگیب دش ن آرق اجنیا ؛ تسا ن آرق تغل اهنیا

دینک هعجارم همانهاش هب : دیوگی م ی سودرف نآ
1! دینک هعجارم ناگناگیب هب و

1 راکفا و ءارآ رب رتشیب علاطا تهج

و تیلهاجر د زورون هب دوش عوجری سودرف

۲۴۵ - ۲۲۹ ص ، ماسا

أما ،تسا ظف س ابل رد برع اب ؤز رابم
 ؟تسیچ برع !تسا ملسا اب ؤز رابم اتقیق
 ،ی سراف ،ی دنه ،کرت ،مجد ،برع
 هک س که ره ،ی یاکیرما ،ی سیلگنا ،ی ناتسکاپ
 و !تمیقیذ و تسا ناملسم ،دشاب ناملسم
 مدرم هک هزورما ،تسا بّجعتی اجی لیخ
 نیوانع نیا و تسا هدمآ لایب ناشرکف حطس
 هب تبسن ردقنیا ارچ ،دنزیری م رود ار ل طاب
 !؟دنتسه تیمهای بس اسدل ناسم نیا

نیملسم ندرک میقع رب ملسا ن انمشد ه نطوت

نوچ !درادن تفگ ارچ [و تسا حضاو]
 نیا زا دعب هک تسا ی ناسک نامه تسایس نیا
 ماع لتقا ار ام ؤمه و دندما هایق نیا و ملسا
 هب ،داصتقا ناونع هب !؟ی ماع لتقا هچ ؛ندرک
 ایب ،مناخیا ؛ن لاف ناونع هب ،ی زوسلد ناونع
 زا ی ضعب هک هدیسی یاج ات !دنیب ار تاهلوا
 هکنیا ناونع هب ،قیقحت لها و دنمشاد دارفا
 نیا و دناهدمآ ،تسا ملسا هب تمدخ راک نیا
 دنادی مذو دنان امیشپ لایب ؛دناهدرک ار راک
 !دنتکب راک هچ

ریقد هلسر نا هک رفسد هام رخا رد
 ی اهرض تّیعمج شهاک ،هّیحاکن هلسر
 ش هوکن ؤر ابرد ،نیملسم رکیب رب نیگمهس
 کی اقیقحت اهینیا ،[دیسی نایاپ هب راک نیا]
 هدرک میقع ار درم راز ه دصشش و نز نویلیم
 هب هک ی یاهنا زا ریغ !اه ی مئاد میقع !دندوب
 کینا ،هنهک ماهدینش لایب !...رگید قیرط
 دصشش ن لایب ،دوب رفسد هام رخا ی ارب نویلیم
 کی ی نعید ؛هدش هفاضا آهنز هب رفسد راز ه
 دناوتی م هک ار ی نز راز ه دصشش و نویلیم
 ی رادراب ل باق و دوشب ن تسبأ و دروایب راب
 ماع لتقا و دنتشکی نعید ،ندرک میقع ،تسا
 هب ؟ی ناونع هچ هب !دندرب نیب زا و دندرک
 !اه حرط ناونع

؟دزیخی مرب اجک زا اه فرح نیا دینادی م

دیمهفبات دینک معلاطم ار نم هلاسرن آ دیاب
رگم دیمهف دیهاوخذ لاصا بتسیچ هیضقه
و زومر و دینک معلاطم ار ن آ هکی ماگنه
لاس تسیود زا ار تسایس ن آ تآیصوصخ
ر بی یلاب هچ دیمهفبات دیناوخب، ل اح هب ات ش پید
!تسا هدمآ امرسد

ماما نیا و تایدنیا و مایقنیا و ماسا نیا
هب و دناهتسشن اجنآ اهنا، مییوگی مام هکنامز
!ناجاقا: دنیوگی و دندنخی مام رکف و مام
ی یلابام، تاهناخرد نیشنبامش، روخذ هصغ
دنبامش زا سقذ لاصا هک میروآی مترسد رب
هن، یجیب هذ، زابرس هذ، ناوچ هذ؛ دوشن
ار ناتفظن لاصا، اهنیلا لاثما هذ و ی اهتیمک
ناتلسن، میربی م نیدزا ار ناتناذ، میرادی مرپ
ن آ اما؛ فرطنیا زانیا! میربی م نیدزا ار
دایزش تیعمج، دوشی م تیوقت ل یئارسا فرط
هلاسرن آ ر دش تآیصوصخ! ... دوشی م
تبحص عوضوم نیا رد میهاوخب رگا و تسا
میوشی م چراخل ناسم زا، مینک

هچن لآ دینادی مامش! ام ی ا هبلط ی الااح
،دیشابن آرق ظفاح دیابامش!؟ دیراد ی تیعموم
دیابامش، دیشاب ربمغیپ تنس ظفاح دیابامش
رگا هک دینکی راکو؛ دیراد هگزار نامز ماما
و راین اونع هب ار امش، دنیایینامز ماما ن لآ
مینکب ی لمع هکنیا هذ. دریندیراکمکو روای
حور رب دعبو، دشابی ناخاضر لمع نام هک
ی م ی قرف هچنیا! میتسرفب تنعناخاضر
؟دنک

همسجم، ل باز نادیم رد زورما: دنیوگی م
؟تسیچ اهراک نیا. دناهدرک بصنار متسر
نویلیم تصش، اهنا هتفگ رب انب هکنیا للاح
نادیمرد! دنامب، هشد همسجم کی چرخن اموت
انبل از رسپ، رخا! دناهدرک بصنم هذ ن ادهاز
رد! تسا هدوبن اتسیس هیحان زان اشخیرات رب
رهمجرنوب همسجم ن اهفصا رهمگرزبن ابایخ
دید دیهاوخذ دعب هب نیا زا و! دندرک بصنار

۱. دوشی م بصد اهامسجم مادم هک

دیرادن ناند هک امشد؟! تسا نآرق نیا
می میقع ار ناتیاهنز دیراد هک امشد، دیر وخب
ی اهلول و دنوری م ناوج نادر م، دینک
ی ناوج زا ار ناشدوخ و دندنبی م ار ناشدوخ
راک هچ دییای م تقون آ، دنز ادنای م زیچه م و
ایا؟ دینکی م راختفا ی سک هچ تیل م هب؟ دینکی م
درل هشقن نیا ایآ؟! تسین نوتسدلاگ هشقن نیا
رکف؟! تسین اهتسایس نآ ایآ؟! تسین نزرک
و دنربی م مسق هچ هب دنراد هرابود هک دینکی م
ی م دنراد نامدوخ تسد هب؟ دنربی م اهاجک هب
هک دناهدرو آ ام رس ربی ملاسا کی و، دنرب
! دنربی م نیدزا ار ام داینب، مان نیمه اب دنراد
بشردل اسما؟! تسا بادا مادک، بادا نیا
فراع م ترازو، ادلی بشد، ناتسمز ل و
دنوش بلیطعتر تدوز اهاچه هک دوب هداد روتسد
؟! تسیچ ادلی بشد! دنریگب ادلی بشد مسار م ات
لیطعت م هر دق بشد: هک دیا هتفگ اهاچه هب چه
ن لاا هک ناضر مام م و تسید بشد؟! دینک
هب ار اهنیا ارچ؟ دینک لیطعت، تسین لیطعت
؟! دینکی مذتو عد هغلابلا جهن هب و نید بادا
بشد؟! دینکی م تذو عد بشد نلاف ایا هب ارچ
؟! هچ ی نعید ادلی

ی ناچر هم! دینیب ار ناشناچر هم دییاید لااح
دعاسم هنیمز نوچه هاشاضر نامز رد هک
رد و، درکن ادیپ م هی تیمسر هلمجالی ف، دوبند
م هب ناچر هم دنتشاد م کمک اضردمحم نامز
ناچر هم هب م کمک لااح اما؛ دندرکی م تسرد
هب ار مدرم هک زوروندی لثم، دسری م م
، م ناشناچر هم رد، دینکی م مرگرسد لیطاباً

۱. همسجم ش یادیپ ل اء رب رتشیب علاطاً تهج
هب دوش عوجر نایرج نیا کلهم بقاوع و اه
۲۸۴. ص ۱۰، ج، نآرقا ریستف ی ف نازیملا

دندنگی م قیاقد زای نعی؛ دود دهاوذاهنیمه
!دنسری م لیطاباً هب و

تیم دهتجم مکد عاقب مدع

تمصع ناونع، هتشنگ دیلقت عجرم هب ایآ
بتکم رد ای؟ دشاب هتشاد تیدبا هکنیا ات دیا هداد
،دشاب هتشاد ییاوتف ره ی دهتجم ره هعیش
توم درجم هبی لو، تسا مرتحمش دوشی ارب
رومانیا رد امش ایآ؟ دوشی م طقاس رابتعا زا
،تسامش دیلقت عجرم هک ی رگید الله تیا هب
اوتفن آرد امش رظن دیدیسری و دیدرک هعجارم
لمع دیرادل وائلئسم نامه هب، هذای؟ تسیچ
!؟دینکی م

هکنامز ماما بتکم! تسا بتکم فلاذنیا
هملع هک دیوگی م نامز ماما بتکم؛ تسینیا
زا هکنیا درجم هبی سکره و یسوط خیش، یلد
عاقب نآ؛ دوشی م طقاسش ملاک رابتعا، تفر ایند
:دومرف ادخلوسر هک تسا تمصع یارب طقف
هکناماما هذراود نآ، «نیلقتنا مکیف کرات ی نیا»
ریغ¹ دنتسه ن آرق لدع، تیناقد و تردق تهج زا
دناوتی منزش ملاک سپ، دراند تمصع یسک اهنا زا
هب دیاب امتد ناسنا نیاربان؛ دشاب هتشاد تیجد
² دسرپ ارش یاوتف و دنک هعجارم تقون آ مدعلها
زا دیاب ناسنا هک تسا یبتکم تقیقد نیا
هلاک نامرس مینک فلاخرگا؛ دنک تیعبت نآ
!تسا هتفر

دیاب ناستورپ بلاقتا دننامه» بی تعیرش

¹ نیلقتا تیدر ریسفت و حرش ربه علاطا تهج
ص ۱۳، ج ۱، سیسانش ماما هب دوش عوجر
۳۰۳ - ۱۹۵

² هلاس هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج
ج ۱، سیسانش ماما؛ ۳۱۸ - ۲۹۵ ص، دیلقت و داهتجا
۲۱۹ ص ۱۸.

«!دوشد ماسا رد ی بلاقنا

بلاقنا کی دنیوگی م و دنیای م ادعت قون آ
هتفگی تعیرش رتکد هکی روطن امه !... رگید
دوب:

رد هک روطن امه و ؟ مینامد بقیه کی اتام
، دندرکن انچ و نینچ و دندما هسنار فس ناسنر
ار ناستور پب هزم ، ی بلاقنا کی اب هر خلأاب و
ار اهی حیسم و ، دندرو آ ماه کیلوتا کل باقم رد
رد م هام ؛ دندرکت حار دومج و ی کشخن آزا
و میشاد هتشاد ی سناسنر نینچکی دیاب ماسا
نیا ، اهرجت نیا . میرید نیدزا ار کیلوتا کل
، اهی رادازع نیا ، اهمرحم نیا ، اهن اضمر
کی ؛ تسا دومج همه اهنیا ، اهن تفگن یسدن نیا
هن ، ی ناضمر هن هک مینکی م ی سناسنر
! ... ی نلاف هن ، ی مرحم

ل باق و دنسپ هماء و ل گشوخی لیذ ملاک
فلاخ اهنیا همه ی لو ؛ تسا اهن اوج مهف
قوسد اهاجنیا هب ار ام دیهاوخی م رگا² ؛ تسا
و³ ؛ **نیلو لآ انئاباء ی ف اذهد انعمسد ام** ، دیهدب
هک ، دیهدب قوسد ماسا هب ار ام دیهاوخی م رگا
تسا ی رگید زیچ ماسا

دروخ ار نمشد هذبخ بیرف دیابن

زا و تیلم زا دیهاوخی م امش رگا رخا
ن آ فرد ارچ ، دینک تیعبت دوشی لم تیعاو
:تفگ هک دینکی منوشوگ ار گرزب باراد
دنام انیء ، ددنخی م امش هب هک نمشد ! ن اجاقا

¹ ، ی تعیرش رتکد راثا ه عومجم هب دوشد عوجر

۳۶۴ ص ، ۲۶ ج ؛ ۳۲۸ ص ، ۲۰ ج

² رونهب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج

۱۴۷ ص ، ۴ ج ، ن آرق ت و کلم

³ . ۲۴ هیأ (۲۳) نونمؤم هر وسد

توارط هك تسا لظند تخرد زبسِ گربن آ
 ،یروخبار ن آرگا و تسا لظندی لو دراد
 و ،نمشد هدهاعم ،نمشد هذند ؛ دشکی م ار وت
 1!تسا یروطنیا امشد هبنمشد نداد هار
 زانمشد هك میشاب هجوتم دیاب ام زورما
 دیابن ام !دنکی م هلمد ام هب دراد فرط ره
 ،میهدب تسد زار نامدوخ هملسم لوصا
 و هعیش ،میشاب روطنیا ام رگا !ناکام آیا
 و ،میتسه بتکم یاراد و نینمؤملاریم لابند
 ام زار تضدن آ و میتسه ی نامز ماما ام
 !هذلا و ؛تسا دونشخو یضار

هر نیاک *** یبار عا یا ،هبعک هبی سرن مسرت

2تسا ناتسکرت هبی وری م وت هك

هك دوب ی نایاقا یارب اهت بحد نیا ،بخ
 ؛دش مامت هك ام یارب !دندر انگب همامع ی تسیاب
 و میتفر نید زار و دش دیفس نامیاهشیر ام
 !تسا هدش هذناوخ مه نامهحتاف
 شتمحر ادخ - ام ی رهبا ی داه جاحد موحرم
 سلجم ،تسشنی م سلجم رد هك ی تقو - دنک
 مه هحتاف کی :تفگی م سلجم رخا ،دوب مرگ
 هذنر هك امشاقا :دنتفگی م !دیناوخ بنم یارب
 هب رتشیب اههذنر ام !اللهو هذ :تفگی م !دیتسه
 !اههذنر ام !میجاتم هحتاف

هك تسا لکشم ی لیخ هلمسم رگید لاماد
 و ی دعتو ،دشابن مؤم و ناملمسم دناوتب ناسنا
 مار آ و ،دنکذ بلاقنا و شروش و ،دنکذ زواجت
 هلمسم نیا ؛دهدب ماجنار ش هفیظو و دشاب
 .تسا مهم ی لیخ

دّمحمل آ و دّمحم ی لعّل صدّمهللا

1. ۵۵۳ ص ،ی سابع راونلا اةضور

2. ناتسلگ ،ی دعسد تايلک